

SAMHÄLLSBYGGNAD
Inger Friman
Direktnr. 010-2250433
Inger.friman@lansstyrelsen.se

Borlänge kommun
Plan- och markkontoret
planmark@borlange.se

Upphävande av kommunens beslut att anta detaljplan Matsknutsgårdarna 15:5 m fl i Borlänge kommun

Beslut

Länsstyrelsen beslutar enligt 11 kap 11 § PBL att upphäva kommunens beslut.

Redogörelse för ärendet

Byggnadsnämnden i Borlänge kommun beslutade den 18 april 2018 § 60 att anta rubricerad detaljplan.

Länsstyrelsen beslutade den 16 maj 2018, med stöd av 11 kap 10 § PBL, att överpröva kommunens beslut eftersom planens genomförande kan antas innebära att bebyggelse för trygghetsboende, äldrevård och skola blir olämplig med hänsyn till människors hälsa vad avser buller.

Länsstyrelsen har två erinringar i granskningen av detaljplanen som kvarstår i den antagna detaljplanen.

Det gäller verksamhetsbuller som genereras av centralköket i norra delen av planområdet i omedelbar närhet till bostäder. Det gäller även för höga trafikbullernivåer i förskolans utemiljö som avses att anläggas i den sydligaste mest bullerutsatta delen av planområdet.

Motivering för upphävande av planen

Kommunens planuppdrag

Planuppdraget framgår av den antagna planbeskrivningen sid 7 ”Kommunstyrelsens arbetsutskott gav 2016-09-27 plan- och markkontoret i uppdrag att ta fram en detaljplan avseende omsorgsboende (särskilt boende), med möjlighet att komplettera med eventuell skola/förskola i Matsknutsgårdarna. I ett tidigt skede av planprocessen kompletterades den med att även utreda möjligheten till ett centralkök.” Detta är ett

tydligt planuppdrag där det finns en prioritering mellan de olika markanvändningarna.

Verksamhetsbuller

Lastkajen med lastning och angöring av tung trafik till centralköket lokaliseras vända mot Mats Knuts väg västerut och omedelbart norr om byggrätter för bostäder. Avståndet mellan byggrätt för bostäder och angöring bedöms vara 10 -15 meter. Se bullerutredningarna. Detta är inte förenligt med Plan- och bygglagens (PBL) 2 kap 6 a § krav på lokalisering, placering och utformning av boende med avseende på omgivningsbuller.

Boverkets (rapport 2015:1) och Naturvårdsverkets (rapport 6538) vägledningar för industribuller och annat verksamhetsbuller vid planläggning och bygglovsprövning av bostadsbebyggelse från 2015 ska användas vid planläggning.

Buller från verksamhet får vara högst 60 dBA om tillgång till ljuddämpad sida högst 45 dBA finns. Det kräver alltså genomgående lägenheter men planen medger även enkelsidiga lägenheter till exempel trygghetsboende om högst 35 m² mot norr. En sådan byggrätt ställer krav på buller från verksamhet om högst 50 dBA.

Enligt de bullerutredningar som har gjorts har inte alla bullerkällor beaktats vilket efterlysts i länsstyrelsens granskningsyttrande.

Trafikbullersituationen inom planområdet

Planområdet är omgivet av trafikbuller i söder mot rv 50 (ca 100 meter), Paradisvägen i öster (ca 16 meter) och i norr mot Matsknutsrondellen och Skräddarbacksvägen (ca 50 meter). Det bullrar mest längs Rv 50, Paradisvägen, Mats-Knutsrondellen och Skräddarbecksvägen. Vid lokalgatan Mats Knuts väg är bullret uppenbarligen lågt. Denna lokalgata ingår inte i någon av bullerutredningarna. Däremot kan man läsa att i den antagna planbeskrivningen sida 13 näst sista stycket att "För Mats Knuts väg var trafikflödet i februari 2013 ca 191 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) varav cirka 1 procent var tung trafik."

Kommunen har valt att förlägga all angöring inklusive parkeringsytor till planområdet via Mats Knuts väg. Se illustration i bifogad antagen planbeskrivning sid 17. Detta betyder att all markanvändning förläggs närmare de bullriga vägarna.

Förskolans utemiljö

Förskolan ska ha platser för 180 barn enligt uppgifter från Borlänge kommun.

Enligt bullerutredningarna så berörs planområdet av buller i olika grad. Det sydligaste området som på planen är utmärkt som korsprickmark är det område inom planområdet som mest störs av trafikbuller. Se

bullerutredningarna. Planen medger utemiljö för förskolan inom detta område. Det är också detta område som är avsatt som förskolans utemiljö. I bullerutredningen från 2018-03-23 redovisas flera alternativ för att begränsa störningarna inom detta område. Det enda alternativet som innebär att riktvärdena klaras är så dyra åtgärder att de inte bedöms som rimliga av kommunen. Länsstyrelsen anser inte att detta innebär att kommunen har skäl för att frånga Naturvårdsverkets riktvärden enligt rapport NV-01534-17 från september 2017 för en ny förskola. Länsstyrelsen gör bedömningen att lokaliseringen som planen medger inte är tillåten enligt miljöbalken (MB) 2 kap 6 §. Det finns uppenbarligen andra områden kommunen kunde ha valt inom planområdet. Förskoleverksamheten bedöms inte vara bunden till platsen. Det skulle också vara möjligt att förlägga förskoleverksamheten på annan plats än inom detta planområde. Detta skulle vara helt i linje med kommunstyrelsen planuppdrag, där det framgår att den eventuella förskolan inte är prioriterad på denna plats på samma sätt som olika typer av omsorgsboende.

Behov av genomtänkt lokalisering

Länsstyrelsen anser att det är uppenbart att lokaliseringen av de olika typerna av markanvändning inte givits tillräcklig tyngd i planarbetet.

Överklagande

Länsstyrelsens beslut får enligt 13 kap 5 § PBL överklagas hos regeringen.

De som deltagit i beslutet

Eva Stigeberg har beslutat i detta ärende efter föredragning av Inger Friman. Företrädare för miljöenheten och rättsenheten har deltagit i ärendets slutliga handläggning.

Eva Stigeberg
tf funktionssamordnare

Inger Friman
planarkitekt

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Bilaga: Besvärshänvisning